

Samenwerken en ondersteunen van naasten

Wat kun je als professional doen om deze samenwerking vorm te geven

In de generieke module Naasten staan het ondersteunen van naasten en de samenwerking tussen patiënt, zijn naasten en de hulpverleners (de triade) centraal. Inzet is het versterken van de sociale context en het bevorderen van het herstelproces van de patiënt en zijn naasten.

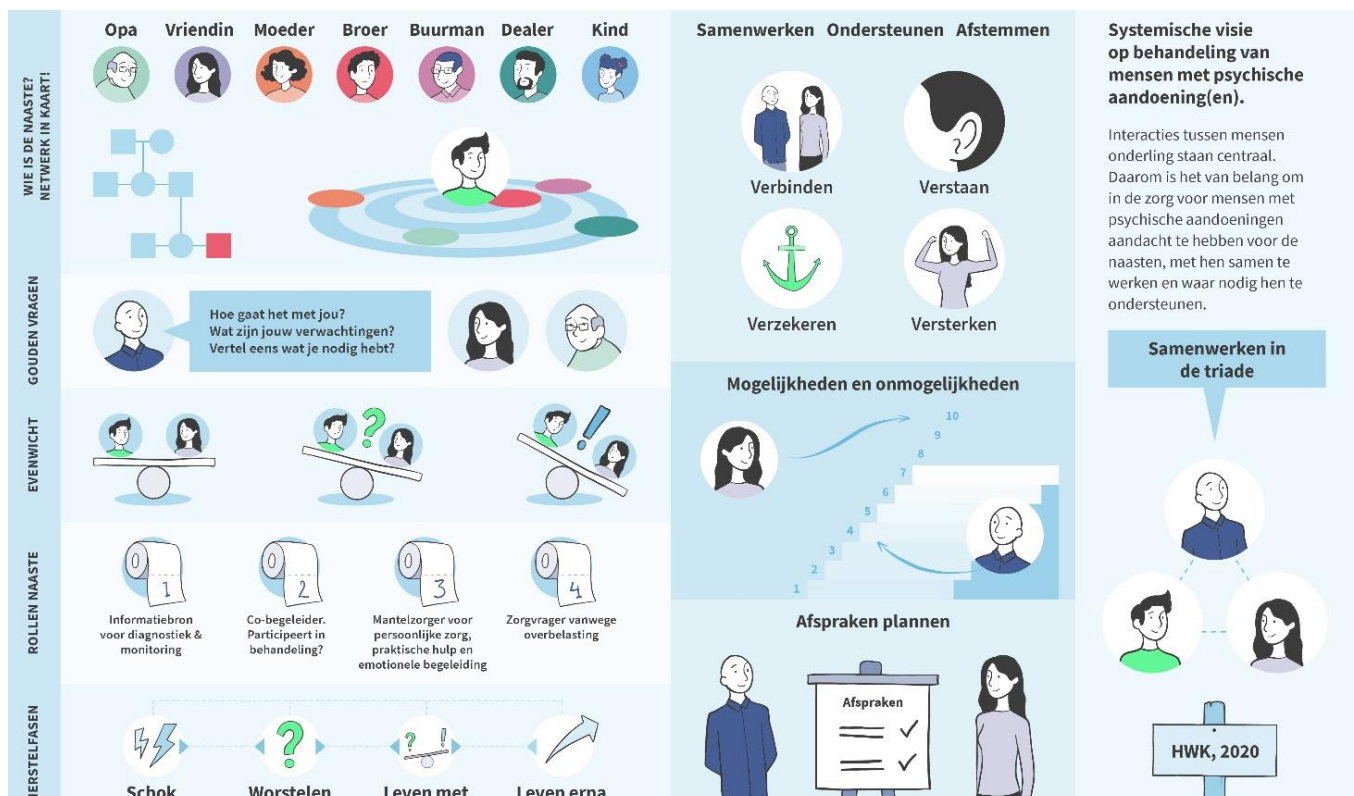
Samenwerken is geen eenvoudige opgave. Deze werkkaart daagt uit om samen vorm te geven aan samenwerking. Ieder werkt vanuit zijn eigen expertise. De hulpverlener heeft vooral kennis over de aandoening. De naastbetrokkenen vooral over de persoon en zijn of haar unieke situatie. Als hulpverlener, naaste(n) en patiënt is het belangrijk oog te hebben voor elkaar. Zo ontstaat er een breder vangnet voor de patiënt. Dit bevordert het herstel en werkt als beschermende factor bij terugval.

Samenwerking vormgeven in 7 stappen

1. **Kennismaken;** wie zijn de dierbaren? Leg uit waarom het van belang is elkaar te kennen en leg contactgegevens vast. NB Vraag altijd naar de (seksuele) relatie met naasten, naar kinderen en de ouderrol.
2. **Onderzoeken belemmeringen;** zijn er moeilijkheden in de relaties met naasten? Wenst men geen betrokkenheid? Respecteer de keuze van de patiënt maar vraag wel door: 'wat staat er in de weg?'

3. **Delen van informatie;** dit is een randvoorwaarde voor goed samenwerken, zie de werkkaart 'privacy'.
4. **Ondersteunen;** help naasten hun rol te pakken in het herstelproces van de patiënt.
5. **Informeren bij belangrijke veranderingen;** het is belangrijk om af te spreken wie op welke wijze wordt geïnformeerd.
6. **Opstellen begeleidingsplan met naaste(n);** leg ieders rol in de begeleiding vast en evalueer gezamenlijk op vaste momenten.
7. **Vastleggen van afspraken;** maak heldere afspraken met de patiënt en zijn naasten over de onderlinge taakverdeling bij praktische zaken. Je kunt hiervoor gebruik maken van hulpmiddelen als de triade kaart.

Zet de stappen consequent samen en blijf ze herhalen! Onderstaande infographic ondersteunt het gesprek met naasten en laat zien welke onderwerpen aan bod kunnen komen. Denk aan evenwicht tussen draagkracht en draaglast, de verschillende fasen van herstel, maar ook aan het afstemmen van verwachtingen.

Rollen van naaste(n)

Directe naasten zijn vaak een vader, moeder, broer, zus, partner of een goede vriend. Kern van de primaire rol van naasten is het delen van lief en leed. Het gaat hierbij om een wederkerige relatie waarin men geeft en neemt. Naasten bieden elkaar zowel praktische als emotionele steun op het moment dat de ander het nodig heeft. Als zorgverlener is het goed om naast de primaire rol van naasten ook onderstaande rollen te kennen.

Een naaste heeft, soms tegelijkertijd, verschillende rollen

Continuïteit

Let op dat samenwerken een proces is dat continu aandacht vraagt. Het is geen eenmalige inspanning. Het is belangrijk om hier gedurende de hele behandeling, inclusief het voor- en natraject, actief op in te zetten. Let speciaal op overdrachtsmomenten, geef informatie en bijzonderheden door, zodat anderen de zorg weer oppakken en continueren.

Belangrijke links

- <https://www.ggzstandaarden.nl>
Op deze pagina is de Generieke module Naasten te vinden.
- <https://www.ypsilon.org/triadekaart>
- [familievertrouwenspersonen \(Isfvp.nl\)](https://familievertrouwenspersonen.nl)
- <https://wijzijnmind.nl/help-mij>
Op deze pagina zijn de verschillende familie en naastenorganisaties te vinden. Deel deze informatie met de naaste(n).
- Werkkaart: **Hoe praat je met ouders over ouderschap?**
- <https://naasteninkracht.nl/nl/home-1>
Naasten in kracht is een interactieve online toolkit die naasten informatie, ervaringen en ondersteuning biedt.
- **Video over de rol van familie en naasten**
- **Infographic – gespreksondersteuning naasten**
- **Infographic – rollen naasten**
- Hulp bij (seksuele) relatieproblemen:
<https://www.nvvs.info/>
<https://www.nvrg.nl/home>